

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Eşitsizliklerle hayatın her alanında karşılaşan kadınların, iş hayatında yaşadığı eşitsizliğin derinliği oldukça ciddi boyuttadır. Çalışma hakkı her insan içindir. En temel haklardan olan çalışma hakkı konusunda erkek kadın ayrımı yapılamayacağı gibi bu hakka erişim konusunda engeller ortadan kaldırılmalıdır. Eşit değerde işe eşit ücret, işte yükselme, ayrımcı politikalar, sendikalı olamama, mesleki eğitim alamama, ataerkil aile yapısı gibi saymakla bitmeyecek birçok kalemde yaşanan durumların günümüz Türkiye'sinde geliştirilmeye, çözümlenmeye ihtiyacı vardır.

DİSK/Genel-İş Araştırma Dairesi tarafından hazırlanan ve 2 Mart 2022 tarihinde kamuoyuna sunulan "Kadın Emeği" raporunda da bahsedilen bu konulara dikkat çekilmektedir. Rapora göre; OECD ülkeleri ortalamasında kadınların istihdama katılım oranı ile erkeklerin istihdama katılım oranı arasında sadece yüzde 14,5'lik ve AB Ülkeleri ortalamasında yüzde 10'luk bir istihdam açığı varken, Türkiye'de bu fark yüzde 39,1'dir. Türkiye bu oranlar ile istihdamda cinsiyet açığının en yüksek olduğu ülkelerdendir. Devletin istatistik kurumu olan Türkiye İstatistik Kurumu'nun 2021 yılı Aralık ayı verileri incelendiğinde 29 milyon 550 bin kişinin istihdam edildiği Türkiye'de rapordaki verileri destekleyecek şekilde sadece 9 milyon 401 bin kadının istihdam edildiği görülmektedir. TÜİK verilerine göre istihdam edilenlerin %63,5'i erkek iken %29'u kadındır.

Rapordaki işsizlik verileri incelendiğinde ise OECD ülkeleri ortalamasında kadın işsiz oranı % 6,1; AB ülkeleri ortalamasında % 7,2'dir. Türkiye'de ise dar tanımlı kadın işsizlik oranı yüzde 14,4'dür. Geniş tanımlı kadın işsizlik oranı açısından değerlendirildiğinde ise Türkiye kadın işsizliğinin en yüksek olduğu ülke konumuna gelmektedir. Geniş tanımlı kadın işsizlik oranı son 5 yılda 13,6 puan artarak 2020 yılında %36,6'yı bulmuştur. 2021 yılında ise geniş tanımlı kadın işsizlik oranı 42,7'ye yükselmiştir. TÜİK'in 2021 yılı Aralık ayı verilerinde de geniş tanımlı kadın işsizlik oranı %29,9 olmuştur.

Ücretsiz bakım işi (engelli, yaşlı veya hasta bakımı ve ev işleri vb.) üzerine yüklenen kadınların çalışma hayatına katılamadıkları yapılan çalışmalar ile ortaya konmuştur. İstatistiki olarak bakıldığında ise ücretsiz bakım işleri nedeni ile işgücüne katılamayan kadın sayısı (yaklaşık 13 milyon) işgücüne katılmış olan kadın sayısından (9 milyon 386 bin) oldukça fazladır. İstihdam edilen kadınların sigortalılığı ya da başka bir deyişle kayıt altında çalışmama oranları ise başka bir sorun alanıdır. Rapordaki verilere göre istihdam edilebilen kadınların sadece %64,4'ü kayıtlı olarak yani sosyal güvence kapsamında çalışmaktayken, %35,6'sı kayıt dışı işlerde hiçbir güvencesi olmadan çalışmaktadır. Son 5 yıldaki istatistiklerde kadınların kayıt dışı çalışma oranlarının hiçbir zaman %30'un altına inmediği görülmektedir.

Yukarıda açıklanan gerekçelerle; 21. Yüzyıl Türkiye'sinde kadınların çalışma hakkına tam olarak sahip olabilmeleri amacıyla, OECD ve AB ülkeleri ile aradaki farkın kapatılması ve söz konusu bu ülkeler ile benzer seviyelere gelinmesi ve hatta daha iyi sonuçlar sağlanabilmesi hedefi ile; kadın işsizliğinin sebeplerinin araştırılması, kadınların kayıt dışı çalışmaları, eşit ücrete erişememeleri, çalıştıkları işlerde yükselememeleri gibi çalışma hakkına erişimlerinde engel olan sorun alanlarının tespit edilerek çözüm yollarının geliştirilmesi; bütün bu çalışmalar doğrultusunda gerekli mevzuat değişikliklerinin belirlenmesi ve kamu kurum ve kuruluşlarının yapılan tespitler doğrultusunda kapasitelerinin geliştirilmesi amacı ile Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Resdi GÜNDOĞDU
İstanbul Milletvekili

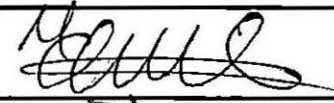
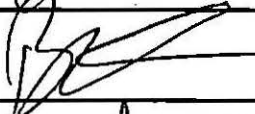
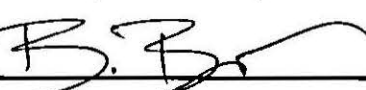
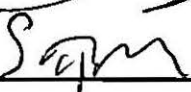
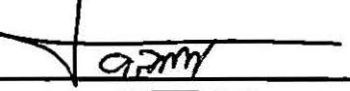
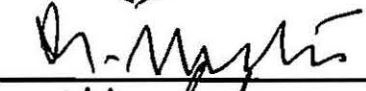
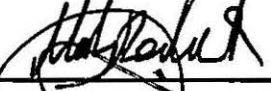
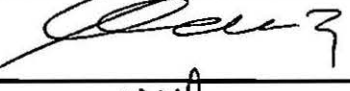
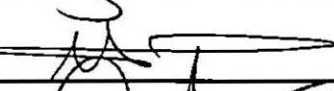
Ömer Fethi Çener
Milletvekili

Gülizar BİÇER KARACA
Denizli Milletvekili

Veli Ağbaba
Malatya Mv.

K. N. M. M.

3246. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
¹ Hüseyin Yıldız	Aydın	
² Örhan PURCU	İzmir Mr.	
³ Kerem Belis	İzmir Mr.	
⁴ Cerret İNSAL	Ankara Mr.	
⁵ Orhan Sener	Ankara Mr.	
⁶ Burak Erbay	Muğla Mr.	
⁷ Okan GATZANUOĞLU	Denizli Mr.	
⁸ Burhanettin Bulut	Adana Mr.	
⁹ M. S. K. Tanrıkk	İstanbul Mr.	
¹⁰ Gamze TAŞCIER	Ankara Mr.	
¹¹ Serkan TOPAL	Hatay Mr.	
¹² Bahar Gülün	Osmaniyeye	
¹³ Mahir POLAT	İzmir	
¹⁴ Özger Ceylan	Gaziantep	
¹⁵ Ali Fazıl KASAP	Kütahya	
¹⁶ Enal DEMİRTAŞ	Zonguldak Mr.	
¹⁷ Nazan Kaplan	Gemlik Mr.	
¹⁸ Ayhan SARUT	Adana	
¹⁹ Onursal Adıgözü	İstanbul	
²⁰ Suzan Sami	Hatay	